

A budai várban a Hilton szálló alapozási előkészületei során érdekes középkori tárgyakra bukkantak. Tizennégy méterrel a felszín alatt, két sziklaüregeben korsókat, kályhaszemeket, poharakat és tégelyeket találtak. Mintegy ötszáz évvel ezelőtt ezen a helyen két ötvösmester lakott, így feltételezik, hogy a tégelyeket az ötvösök használták. A poharak, a kancsók és a korsók horkimérésre utalnak. Az értékes leletek a Budapesti Történeti Múzeumba kerültek.

(MTI foto — Csikos Gábor — KS)

Visszapillantás és előretekintés

Kora tavaszi időjárás lényeges változás nélkül

A Meteorológiai Intézet heti összefoglalója a Napló számára

Az enyhe

február után március első harmada továbbra is enyhének bizonyult, sőt, mint ahogy kétsős látni fogjuk, meg néhány fokos melegezés is történt. A változás csupán abban jelentkezett, hogy február sokkal szárazabb volt, mint ahogy már az elmúlt hét időjárása is alakult. Az eső mennyisége azonban még nem kielégítő, de az a tény, hogy a múlt héten többször volt, már némi javulást jelentett a száraz téli hónapok után.

Az időjárás jellege továbbra is töretlenül enyhe volt, tehát jogos a kérdés: mi okozta ezt a korai tavaszi? Az időjárás alakulása sok tényező együttes hatásából adódik, számos tényezőnek kell egy irányba hatnia, de mégis megpróbáljuk a leginkább megközelítő módon tárgyalni. Ezt a kedvező, tavaszi időt először a Földközi-tenger felől hozzánk érkező légáramlatok már nemcsak érintették minket, hanem bizonyos fokig felettünk helyezkedtek el. Ez mindenképpen kedvező volt az eső kialakulására is. Az elmúlt hét időjárása nem választható el a már említett európai áramlásoktól.

A múlt hét

végén az általános európai időjárásban két nagy légköri képződmény játszott döntő szerepet. Az egyik szinte az óceánig és nyugat, és délnyugat Európát elborító nagykiterjedésű alacsony nyomású rendszer, amely az Ibériai-félszigeten át enyhe, páradús levegőt szállított északi irányba. A másik, és bizo-

nyos fokig hazánk időjárását is befolyásoló, a Stockholm-Koppenhága-Bécs és Budapest, Belgrad vonalától keletre fekvő magasnyomású rendszer. Hazánk időjárásában kezdetben ez az utóbbi volt a döntő, a mozgalmasság időjárást okozó frontoktól nyugatabbra helyezkedtek el. Az időjárás így nálunk meglehetősen kiegyensúlyozott volt, általában csendes, párás, változóan felhős és enyhe, az országban, de Veszprém megyében is a nappali felmelegedés 8–10 fok között alakult.

Eső csak

elszórta volt, kevés, a megyében is... Reggelente azonban meglehetősen párás volt a levegő, sőt foltokban köd is képződött. Majd a hét elején az európai időjárási térképen a fokozatos átalakulás jelei rajzolódtak ki. Az óceáni nedves levegő mind nagyobb területet foglalt el az európai kontinens közepi területeiből. Az enyhe levegő másik része a Földközi-tenger felé húzódtól és Olaszország felett az úgynevezett mediterrán ciklonhoz hozta létre. Ha ebben a térségben találkozik az óceáni és a szárazföldi, tehát két típusú levegő fajta, az esetek többségében létrejön az úgynevezett mediterrán ciklon. Ez a jelenség számunkra mindig változást jelent az időjárásban, nevezetesen azt, hogy időjárásunk esősebb lesz, mert a ciklon pályák délnyugat felől északrafelé haladnak és így keresztül vonulnak felettünk is. Az eddigi ciklonok pályáját feltekintve az itt nálunk magatartásuk tartó száraz levegő. Mégis a hét elején a nedvesebb légkör meglehetősen erősebbnek bizonyult, így a Dunántúl több helyéről már esőről érkezett je-

lentés. A mennyiség azonban még mindig nem volt egészen kielégítő. Az enyhe levegőben néhány óráns napos felmelegedés, a nappali hőmérséklet hamar 13 fokig emelkedett, átmenetileg megéltünk a déli szél, és így teljesen tavaszi érzetet keltett. Az enyhe levegő áramlása délnyugat felől folyamatosan érkezett, és így változóan, rendkívül enyhe idő alakult ki Veszprém megyében is. Már több ízben volt eső, Keszthelyen és Pápán 3,5 milliméter mérték. A nappali felmelegedés tovább erősödött és a hét közepén már 15–16 fokot mértek. Veszprém megye időjárása most ezekben a napokban inkább a Dunántúli északi és Pest megye időjárásához kapcsolódott, mert a Dél-Dunántúl valósággal kiugrott a 20–23 fokos maximum hőmérsékletekkel.

Természetesen

egy ilyen meleg időszakot mindenképpen hőmérséklet-csökkenés kell, hogy kísérjen, de ha ez a hét végén is következik, akkor sem lesz olyan mértékű, hogy a tavaszi időjárásunk megint megéltünk a déli szél, és így teljesen tavaszi érzetet keltett. Az enyhe levegő áramlása délnyugat felől folyamatosan érkezett, és így változóan, rendkívül enyhe idő alakult ki Veszprém megyében is. Már több ízben volt eső, Keszthelyen és Pápán 3,5 milliméter mérték. A nappali felmelegedés tovább erősödött és a hét közepén már 15–16 fokot mértek. Veszprém megye időjárása most ezekben a napokban inkább a Dunántúli északi és Pest megye időjárásához kapcsolódott, mert a Dél-Dunántúl valósággal kiugrott a 20–23 fokos maximum hőmérsékletekkel.

Dunay Sándorné

A hévízi tó „titka”

Békaemberek a kráterben

Új és régi legendák — Közvetítés a tó fenekéről
„Szörny” a vízben — Harmínekilenc méter mélyen
Háromhónapos kutatás

— Vétel!... Merülésre készen?
— Igen. Kezdhettek. Kikapcs...
S alig hallgat el a rövid hullámú adó-vevő készülék, a gumicsónakból könnyűbúvár felszerelésben, reflektorral ellátott tv-kamerával vízbeereszkedik Kovács György, az Országos Vízügyi Hivatal ar- és belvízvédelmi központi szervezetének könnyűbúvára.
— Már megint kutatnak — sópánsziklik egy idős néni a tóparton gyülekezők körében.
— Csak baj ne legyen.
A kora tavasz még a legóvatosabb betegeket is a partra, a sétányra csalogatta. Kellemes a marasztaló meleg, türelemmel várakoznak hát a kíváncsiskodók, míg harminc perc elteltével ismét felszínre bukkan a búvár.
— Sikert! — tapsolnak a „nézők”, mert aggódva bár, de mégis örülnek a békaemberek jöttének, akik megnyugtató „híreket” hoznak a tó fenekéről, Hévíz jövőjéről.

Flaviustól a ma gondjái

Hazánk legismertebb gyógyító erejű tóváráról különböző mende-mondák keringenek. Ime néhány a kialakulásáról: Az őrdög szántás közben megdühödött valamiért, s földhöz vágta ekéjét, s a helyén buzdított fel a hévízi forrás... Réges régen megbénult egy római császár Flavius nevű kislánya. Ekkor a

Keresztény da ján... imájára feltört a hévízi forrás, melynek vizében meggyógyult a gyermek...
A legújabb mende-mondák szerint viszont elapad a tó, mert vize ismeretlen nyílásokon megszökik. Kihűl, mert hidegvízű források törtek fel. Nem ad többé gyógyiszapot...
A szakemberek a mai ha-

zárólag a közlegekben már nem ilyen kedvező a kép. A korábbi 31,5-ről mindössze 36,9 forintra emelkedett az átlag.

A városok sorából is messze kiemelkedik Várpalota és Ajka, a végén találjuk Tapolcát, Veszprémet és Pápát. A palotaiak tavaly 3,5 millió forint értékű munkát vállaltak és végeztek el a város fejlődéséért. Érdekes, hogy Veszprémben a helyi anyag felhasználása csaknem azonos értékű a társadalmi munkával. Keszthelyen, Pápán pedig egyáltalán nem „találtak” helyi anyagot, pedig ez is egy lehetőség arra, hogy olcsóbban, kevesebb forint felhasználásával valósítsák meg terveiket.

A városok lakói tavaly kiemelkedő munkát végeztek és megközelítették az országos, vidéki átlagot. Két éve még csak 34,7, 1971-ben pedig 72,2 forint volt az egy lakosra jutó átlag. A közlegekben már nem ilyen kedvező a kép. A korábbi 31,5-ről mindössze 36,9 forintra emelkedett az átlag.

Népíront, KISZ, Vöröskereszt

A megyei tanács végrehajtó bizottsága — a korábbi évekhez hasonlóan — tavaly is meghirdette a Tiszta, virágos Veszprém megyéért! — mozgalmat. A cél: városaink, községeink lakossága — társadalmi munkával — szépséget, gyarapítsa környezetét, lakóhelyét, két keze munkájával és önként járuljon hozzá a fejlesztéshez. A szervezésben és irányításban részt vettek a Hazafias Népfront, a KISZ, a Vöröskereszt, a Balatoni Intéző Bizottság és a Bakonyi Intéző Bizottság aktivistái.

A városok lakói tavaly kiemelkedő munkát végeztek és megközelítették az országos, vidéki átlagot. Két éve még csak 34,7, 1971-ben pedig 72,2 forint volt az egy lakosra jutó átlag. A közlegekben már nem ilyen kedvező a kép. A korábbi 31,5-ről mindössze 36,9 forintra emelkedett az átlag.

A veszprémi járás az élen

A járások közül a legjobb eredményt a kesztelyi és a veszprémi érte el. A veszprémi járás közlegeiben a társadalmi összefogás értéke 4,5 millió forint volt. Akárcsak a városoknál, itt is a pápai és a tapolcai járás teljesítménye a legalacsonyabb. A helyi anyag feltárással sem lehetünk elégedettek, hiszen közlegeinkben csak 947 800 forint értékű anyagot kutattak fel.

Az is érdemes boncolgatnunk, hogy milyen a társadalmi munka megoszlása. A városi lakosság 5,4, az üzemek, vállalatok, intézmények 5 millió forint értékű teljesítettek. A közlegekben más a kép: a lakosság 8,4 milliójával szemben 1,1 millió az üzemek eredménye. A következők világos: városainkban a lakosságot, közlege-

inkben pedig az üzemeket, a szövetkezeteket kell jobban serkenteni az idei feladatok megvalósítására.

Mihez nyújtott segítséget megyénk lakossága, mire használtuk fel az önkéntesek húszmillióját?

Parkosítás, fásítás van az élen (114 767 facsemetét ültettek el a megyében, a kesztelyi fiatalok „teljesítménye” ebből 101 000 facsemetét), majd a vízellátás javítása, az úthálózat bővítése, a járdák építését követik. Segített a lakosság az általános iskolák, óvodák, bölcsődék, öregek napközi otthona bővítésénél, építésénél. Jelentős a tereprendezés, az árokásás, mind olyan munka, amit szakképzettség nélkül, férfiak és nők elvégezhetnek a tanácsok szervezésével, a tanács irányításával.

A számok önmagukért beszélnek

Érdemes volt a lakossághoz fordulni 1971-ben is. Segítségükkel 23 783 méter vízvezeték, 3556 méter csatornahálózatot építettek meg. Elkészült 21 140 négyzetméter új út és járda. A társadalmi munkások 141 675 négyzetméteren tereprendezéssel járultak hozzá a városok, közlegek

szépítéséhez. Az új parkok területe 112 411 négyzetméter. S ami még ennél is fontosabb, egyre jobban kibontakozik meggyezés egy mozgalom, melynek célja a környezetvédelem, a drága források vagy társadalmi munkával elkészült parkok, utak óvása, gondozá-

sa, fenntartása. Elenjár ebben Sümeg, Hévíz, Keszthely, hogy csak a legkiemelkedőbekezt említsük.

Az eredmények kétségkívül biztatóak, a növekedés jelentős, de ennél sokkal többre is van lehetőségünk. Azokat a jó módszereket kellene megismeretnünk általánossá tenni, amelyek Nagyesztergáron, Balatonakaliban, Nyíradon, Halimbán, Csöglén és másutt olyan kimagasló eredményekhez vezettek. Ne csak jegyzőkönyvekben szerepeljen a választópolgárok felajánlása, hanem váltsuk apró pénzre a szavakat, tevékenységünket a társadalmi munka számára.

Eppen a tavalyi tapasztalatok mutatják, hogy ott nagyobb eredményt, ahol nem aprózták el a lakosság szorgalmát. Ahol egy-két feladatra mozgósítottak, biztosítottak számot és anyagot.

Az is segítené az önként vállalt összefogást, ha járásonként, városokként meg szerveznék a társadalmi munka tapasztalatszerését, a „Mi így csináljuk” elv alapján. Ennek szükségességét bizonyítja, hogy a társadalmi munkával elért húszmillió forintból tavaly Várpalota és a veszprémi járás együttesen nyolcmilliót adott. Sok még a fehér folt, a kiaknázatlan lehetőség, a felkutatásra váró helyi anyag. Nem túlzás, ha kijelentjük: a múlt évi eredményt jobb szervezéssel, alacással megdupláztathatjuk. Ehhez csupán az kell, hogy meggyünk minden lakója általánosan és évente száz forint értékű munkát vállaltak. Nem sok és nem lehetetlen kívánság!

Valami már elkezdődött

A megyei tanács végrehajtó bizottsága és a Hazafias Népfront szorgalmazására valami már elkezdődött: meggyezésben. A korábbinál alaposabb, körültekintőbb szervezési tevékenység. Elsősorban Veszprém jár élen, a napokban összegezik 72 vállalat, intézmény felajánlását a megyeszékhely fejlesztése érdekében. Hasonló kezdeményezéssel már más városban és közlegeben is találkozunk. Programadás és szervezés lehet csak az igazi lendítőkereke az idei, a nagyobb, eredményesebb társadalmi munkának.

Gáldonyi Béla

Legyen vendégünk!

Vegye igénybe húsvéti programunkat!

Útvonal: Veszprém—Győr—Sopron—Köszeg—Szombathely—Veszprém.

A túra időpontja: 1972. április 3–4-e.

1. napi programunkban szerepel a Pannóniai Apát-vég megtekintése, Győri sétat, Fertődi kastély megtekintése. Az esti szórakozást és a pihenést a Fenyves szálló közismerten jó szórakoztató egysége és szállója biztosítja.

2. napi program: Soproni városnézés, bemutatjuk a város patinás és modern szépségeit, nevezetességeit. A két napos teljes ellátás záró programja a Dabroakai Csárdában rendezett hangulatos vacsora. A gondtalan, élményekben gazdag kirándulást, a kellemes pihenést és a teljes ellátást személyenként 330,— Ft-ért biztosítjuk.

Felvilágosítás és jelentkezés 1972. március 15-ig

a VOLÁN UTAZÁSI IRODA
Veszprém, Partizán u. 16.
Telefon: 11—454.

(316)

gatósság és az Általános Építéstervező Vállalat közös programot dolgozott ki a tó alapos felderítésére. Ennek végrehajtása február végén kezdődött és május végéig tart. A tapasztalatok alapján — mondotta dr. Strecker Ottó, a kórház igazgatója — határoztuk meg további munkánkat. Hiszen pontos választ kapunk arra, hogy mennyiben számíthatunk a jövőben a tó természetes „gyógyászata”, milyen legyen a fürdőterápia, mestersegesen is kell-e segíteni az iszapképződést, s hogyan alakítsuk beruházási terveinket.

Még ellenáll a borovi

Naponta kétszer ereszkednek a mélybe a búvárok, Kovács György, Plózer István, Debreczeni József, és már az első napok tapasztalatai is, rendkívül hasznosak. A búvárok a forrás kráterében 39 méter mélyen megállapították, hogy naponta 50—55 ezer köbméter 38,8 Celsius fokos gyógyvíz tör fel a „szikla szájából”. Szó sincs tehát elapadásról, s ezzel megdőlt a kihűlés téóriája is. A 70 fokos dőlésű sziklafalon ugyanis visszafelé áramlik a felszínen lévő víz egy része, s ennek méréséből következtettek az alacsonyabb hőfokra a korábbi években. E szikla-

lon csúszik vissza az iszap egy része is, melyet időről időre a forrás ereje dob fel, s nem a kráter, mely a legenda szerint ma is „dolgozik”.

További munkánk során — jegyzi meg Bíró Csaba, a kórház műszaki csoportjának vezetője, a kutatási program egyik irányítója — a vízhozamot, áramlást és hőmérsékletet, regisztráló műszereket helyezzünk el a meder közei között. A Budapesti Híradástechnikai Szövetkeztől kölcsönkapott ipari televízió segítségével pedig nemcsak egyenes közvetítést adunk a felszínre a tó fenekéről, hanem képmagot is

Rádió — tévé

SZERELEM ÉS SZERELEM

Minden újságíró örül annak, ha olvasói köréből visszhang érkezik írásaira. Akár úgy, hogy ismerősök vagy ismeretlenek szobán elmondják véleményüket, akár úgy, hogy ismerősök és ismeretlenek levélben reagálnak valamelyik cikkére. És nemcsak az egyetértő gratulációknak lehet örülni, hanem a bíráló, vitatkozó megjegyzéseknek is, mert így teljes a kép, így érzékelhetjük, hogy az, amiről írtunk, valóban foglalkoztatja a közvéleményt.

A rádió és a televízió műsorához fűzött jegyzeteimet, úgy veszem észre, elég sokan olvassák. Némelyik kritikám miatt az írás megjelenése után még napokig megállítanak az utcán ismerőseim, hogy elmondják nekik is véleményüket a szóbanforgó műsorról, még napokig hozza a postás a kritika elolvasása nyomán megszületett leveleket.

Talán még soha nem kaptam annyi levelet, mint legutóbbi jegyzetemre, amely Waterloo-giccs címmel jelent meg a múlt héten a Naplóban.

Három csoportba

osztottam ezeket a leveleket. Az egyik: néhány, olcsó gyarlakodásokat tartalmazó, névtelen levél. Ezeket nevetve elolvastam és bedobtam a szemétkosárba, mert vitatkozni ugyan nagyon szeretek, de azzal az emberrel, aki még ahhoz is gyáva, hogy bemutatkozzék, és csak az ismeretlenség sötét homályából meri elvakantani magát, nem tudok, és nem is akarok vitatkozni. Levélíróim másik csoportja: akik tudomásomra hozzák, hogy egyetértetek velem, s örömmel olvasták írásomat. Az ő elismerésüket köszönettel nyugtázom, vejük nincs okom a vitára. A legtöbben vannak azonban azok, akik őszintén megírták ellenvéleményüket, és kiletüket sem titkolták el. Nekik szeretnék most válaszolni, mert úgy érzem, meg tudom őket győzni igazamról.

Remélem, megnézték szerdán este a televízióban (ha korábban a moziban még nem látták) Déry Tibor és Makk Károly Szerelm című filmjét. Mert ez a film is majdnem ugyanarról szól, mint a másik, a Waterloo bridge című. A szerelemről, legfeljebb másképpen.

A vitatkozók álláspontját H. J-né várpalotai olvasónk levele fejteti ki legszemléletesebben. Azt írja, hogy a Waterloo bridge azért nem giccs, mert a szomorú-szép szerelmi történet, amelyről szól, igaz. Voltak nagy, tragikus szerelmek, és ezeket nem leszólnunk kellene, hanem inkább eszményképül állítani a mai szerelmesek, főleg a fiatalok elé, akiknek már a szerelem úgymond kimerül a sexualitásban. Még a mai filmekre is hivatkozik, amelyek a szerelmet ugyancsak a sexualitás oldaláról közelítik meg, és az igazi nagy érzések létezéséről tudomást sem vesznek.

Szerencsém van.

hogy a televízió éppen most mutatta be Déry Tibor és Makk Károly filmjét, mert az állítás második részét cáfolnom sem kell, hiszen ebben a megrendítő szerelmi történetben van legalább annyi „nagy” érzés, mint a másikban, és divatos szexjelenetek sincsenek benne.

De azért is szerencsém van, mert a két film összehasonlítása, minden szempontból, önmagától kinalkozik. Egy műalkotás értékének megítélésakor nem az a kritérium, hogy amiről szól, az elképzelhető-e, megtörténhet-e a valóságban vagy sem. A két film esetében az sem lehet szempont, hogy amíg régi, ez meg új, amaz amerikai, ez meg magyar. Mondanivalójuk és művészi megoldásuk jöhet számításba.

Kétségtelenül van mondanivalója a Waterloo bridge-nek is, méghozzá „jószándékú” mondanivalója. Olyasféléképpen lehetne röviden megfogalmazni, hogy a háború megöli a szép szerelmet. Jószándékú, de elég lapos

gondolat. És nem is különösebben meggyőző, éppen azért nem, mert a film művészi eszközei kiagyaltak, hogy úgy mondjam, „átlat-szóak”. A történet

a véletlenre épül

a hatásos véletlenekre: a hídon véletlenül találkoznak a leendő szerelmesek, a lány „véletlenül” éppen akkor olvassa az újságban a kapitány „halálhírét”, amikor ez a cselekmény lebonyolítása érdekében a legfontosabb, „véletlenül” mindenki tudja, hogy a kapitány nem halt meg, csak a szerencsétlen lány nem. Ez a mesterkelt, számító módon érzélgőssé konstruált cselekmény azután szívfacsaróan szentimentális jelenettechnikával párosul. A nézők meghatódottságukban nehezen veszik észre ezeket a „ravaszságokat”, de azért kilóg a lábuk.

Megilletődünk a Szerelm című film nézése közben is, de a különböző művészi hatások között ennek a megilletődöttségnek itt csak járulékos szerepe van. Gondolatiságában is sokkal erőteljesebb ez a film, hiszen arról szól, hogy az igazi nagy szerelem az elviselhetetlen elviselésére is képessé teszi az embert. És művészi eszközeinek szinte száraz egyszerűsége nem tereli el a „megkönnyítetlenséget” a néző figyelmét a lényegről, a film alkotói által sugallt gondolatoktól.

Nem attól válik

tehát valami giccsé, hogy mondjuk a szerelemről szól, hanem attól, hogy alkotójának művészi eszköztárában több az olcsó hatás, mint az értékes. És ami a művészetben olcsó, az a dolog, lényegét illetően már igaz sem lehet. A művészi igazság ugyanis különbözik az élet igazságától. Eppen azért, hogy művészi. Nekem azért nem tetszett a Waterloo bridge című film, mert hatásadásnak találtam. És nem azért, mert a szerelemről szól.

Röviden ez a válaszom H. J-nének Várpalotára, B. F-nek Várpalotára, M. J-nak Veszprémbe és mindazoknak, akik megírták ellenvéleményük kifejtésével.

Balogh Elemér

Keszonbetegség, zsilipelés

Atig 50 éves Kovács György, de már 10 éves búvárműt van mögötte.

— Hogyan adta fejét a víz alá és veszélyes szakmára?

— Sportversenyzőként kezdtem, majd 1966-ban elhívtak a vízügyi hivatal kérésére a vízgyűjtő területénél, a felsődobsai duzzasztómű vizalatti alapozásánál, a dunaujvárosi 60 méteres, duplafenekű kút tisztításánál, a barcsi jugoszláv-magyar járomcölöp robbantásánál, hogy csak néhányat említssek.

— A hévízi munka miben tér el a többitől?

— Nehéz felsorolni, talán csak egyet említenek. A meleg víz növeli a keszonbetegség veszélyét. Amikor a nagy mélységből feljövünk, a nyomásváltozás miatt a vérből apró buborék formájában nitrogén válik ki. Ezért visszatérésünkkor 3 méterrel a felszín alatt hosszabb ideig pihenni kell, hogy a szervezet megszokja a nyomás változást. Ha ez sem segít, igénybe kell venni a parton állandóan készenlétben lévő recompressziós kamrát. Különböző 25 percig tartózkodunk lent, amit 3 perces „pihenő” követ meg a víz alatt. Dél-

Kétezerből tizenhat

Betejeződtek „a szakma kiváló tanulója” versenyek megyei döntői

„SZKT”. Sokaknak semmit, vagy rendkívül keveset mondanak ezek a betűk. Szakmunkástanulóink számára azonban tudásuk, erejük összerésének, munkájuk elismerésének egyik szimbóluma. „A szakma kiváló tanulója” cím elnyerése ugyanis nemcsak egy verseny megnyerését, de jutalmat, kitüntetést is jelent. Hiszen van-e nagyobb megtiszteltetés nálunk, a munka társadalmában, mint egy adott szakma legkiválóbbjának lenni? Van-e nagyobb öröm, mint legjobbnak mondanunk magunkat dolgoink becsületes végzésében? Aligha. Ezt igazolja az a lelkesedés, ami ez év januárjában és februárjában a már hagyományossá vált nemes vetélkedés iránt megmutatkozott.

A háziversenyeken több, mint 3000 leendő ifjúmunkás fogott szerszámot, tollat, hogy bebizonyítsa, tudója mindazon ismereteknek, melyeket szakmájában a követel.

Jelentős ez a szám már önmagában is, de különösen az akkor, ha ahhoz a 9563 szakmunkástanulóhoz viszonyítjuk, aki megyénk ipari szakmunkásképző intézeteiben tanul. Bizonyítéka annak, hogy ezek az iskolák nemcsak szavakban, de tettekkel is a közös célt, a dolgozni tudó és akaró emberek nevelését szolgálják. A nevezettek közül a 18 szakmában rendezett megyei versenyen résztvevő 150 diák mindegyike ezt bizonyította.

S bár tovább, az országos erőpróba közülük mindössze csak 16 tanuló jutott, a versenynek így sincsenek vesztesei. A munka szeretete, s ebben a bizonyítani akarás már maga győzelem. Ennek belátása, a szándék elismerése vezette a Szakszervezetek Megyei Tanácsát, a KISZ Veszprém megyei Bizottságát, a Veszprémi 306. számú megyei Ipari Szakmunkásképző Intézetet, mikor a résztvevők mindenyüket értékes könyvjutalmakkal, oklevelekkel, emlékla-

pokkal s egyéb jutalmakkal igyekezett további jó munkára serkenteni.

Sok köszönhető e cél elérése érdekében a rendező iskolák mindegyikének, a 306. számú veszprémi, a 304. számú pápai és a 303. számú füzöti ipari szakmunkásképző intézetnek is. A körültekintően megszervezett és megteremtett versenyfeltételek, a mindenre kiterjedő figyelem, gondoskodás lehetővé tette, hogy a versenyzők ne a vetélytársat lássák egymásban, hanem — ami a verseny másik, szintén jelentős célkitűzése — az azonos célért tanuló, dolgozó társat. „A szakma kiváló tanulója” országos verseny március 13-ától kezdődik.

A megyénk színeit képviselő 16 szakmunkástanuló biztosan meg fogja állni a helyét. Felkészültségük, tudásuk feljogosítja mindjüket az első helyek valamelyikének megszerzésére.

Büdcse László
a KISZ MB
szakmunkástanuló felelőse

Megértéssel, összefogással

A cigányokat segítő társadalmi bizottság alakul Pápan

A napokban a cigánylakosság szociális, kulturális és egészségügyi helyzetét tárgyalta a pápai városi tanács vegrehajtó bizottsága. A beszámoló megállapította, hogy az 1968-as felmérés óta munkaképes és életkörülményeikben nem következett be számottevő változás. A cigányok egy része — főleg a munkakerülő — között mindennapos a verekedés, a botrányokozás. A felnőttek szintén megkezdtek cigányok komoly gondot okoznak mindenkinek: vállalatoknak, hatóságoknak, magánszemélyeknek egyaránt.

Számuk állandóan nő. Jelenleg a városokban megközelítőleg 900-an vannak, s az életkor szerinti megoszlás további „terhódításukat” jelzi: a 0—18 évesek teszik ki összlétszámuk 54,6 százalékát (az országos átlag 29 százaléka). Ez a tendencia a város lakosságán belül arányuk ugrásszerű emelkedését fogja eredményezni.

A munkaképes korúak közül mindössze 40—50-en dolgoznak öt-hat éve egyazon munkahelyen, a többség vagy rendszeresen változtatja a munkahelyét, vagy pedig alkalmi munkával (például vas- és hulladékgyűjtésből) tengeti életét. A legnehezebb a nők munkába állítása, többségük gyerekeivel együtt egész nap kóborol, s a sok gyerek miatt nem lehet őket munkára bírni.

Lakásvizonyaikra az a jellemző, hogy egy-egy emberre alig 1—2 négyzetméter terület jut. Van, ahol még súlyosabb a helyzet: az egyik putriban hét család 35 tagja lakik. 1965—71 között lakásépítésre mindössze nyolc család vett igénybe állami támogatást, s többi öt vásárolt lakást. A tanács ebben az időszakban 27 új és 20 megújított lakást utalt ki azok részére, akik viszonylag rendszeresen dolgoznak. Az új lakásokba költöztek egy része azonban a kapott egészséges lakást anyagiak ellenében visszacsérélte sokkal rosszabb lakásra.

A város általános iskoláiban és a kisegítő iskolákban a jelen névben 163 cigánygyerek tanul. Közülük mindössze 55-en járnak korszerűsített iskolákba, a többiek 1—4 évvel túlkorosak. Az utóbbi években a beiratkozottaknak 30—35 százaléka végezte el 16 éves koráig a nyolc általánost; évente ketten-hárman jelentkeztek ipari tanulóknak, s csak egy-két gyerek végezte el a középiskolát.

Eddig a jelentés néhány jellemző adata, megállapítás.

A vb elhatározta, hogy cigánygyűgyel foglalkozó bizottságot hoz létre az állami, a gazdasági és a társadalmi szervek képviselőiből. A munkabizottságba meghívna-

egy cigány származású munkást vagy értelmiségit is, aki a kapcsolatot tartja majd a cigánylakossággal és a tervezett 8—10 tagú „cigánytanács”. Az utóbbiaba azok közül választják ki a tagokat, akik már beilleszkedtek a társadalomba.

A tervek között szerepel egy, más megében már eredményesen működő, cigányokat alkalmazó kisüzem létesítése is. Az 1972—73-as tanévtől kezdve a túlkoros tanulókat külön osztályokban oktatják.

A cigánytelepeket úgy akarja a tanács felszámolni, hogy az ottlakók számára felszabadítják az egyik lakótelepet. A putrik eltüntetéséhez a vállalatok azzal járulhatnak hozzá, hogy cigánydolgozóik részére, évente egynek-egyenek, bizonyos feltételek megkötése mellett anyagi támogatást adnának a lakásépítésre. A tanács ehhez az akcióhoz ingyen biztosít telket, az OTP pedig kedvezményes kölcsönt adna. Egészségügyi helyzetüket úgy lehetne normális állapotba hozni, ha hangzott egy vb-tag javaslata, ha, mint például Csehszlovákiában is, az általános vagy középiskolát végzett, beilleszkedett cigányfiatalok közül ápolónőnek képeznének ki néhányat, s ők járnák a cigánytelepeket — tehát maguk a cigányok végeznék el önmaguk egészségügyi felvilágosítását.

Ezen a vegrehajtó bizottsági ülésen is kiderült, amit egyébként is tudunk: a cigánykérdést, mint szociális problémát, csak az egész társadalom — jelen esetben a pápai társadalom — összefogásával lehet megoldani. Mert erőszakos intézkedésekkel, például a cigányok széttelepítésével semmit sem oldhatunk meg. Az összefogás, reméljük, eredményeket hoz.

S. M.

Színházjegy feláron — munkásoknak

A szocialista brigádtagok színházlátogatásának elősegítése érdekében ötven százalékos kedvezményre jogosító színházjegy-utalványokat bocsátott ki a Művelődéstügyi Minisztérium és a SZOT. Az utalványok első sorban a munkásoknak szólnak, nem használhatók fel műszaki és adminisztratív dolgozók részére.

Megyeink üzemek közül az idei évadra a Pápai Textilgyár 140, a Pápai Húspari-

Vállalat 70, a pápai színház 70, az Elekthérmagyár 70, az Elekthérmagyár 70, az Inotai Erőmű 90, a Péti Nitrogénművek 90, a Bakonyi Bauxit Vállalat 100, a Balatonfüredi Hajógyár 70 darab kedvezményre jogosító utalványt kapott. Az utalványok a veszprémi Petőfi Színház előadásaira érvényesek az idei évadban, a Különc és A Nosztalgiák esetében a Tóth Marival előadásainak kivételével minden előadásra.

„Csendélet” 39 méter mélyen.
(Az első vizalatti felvétel a világon a hévízi tó fenekéről)

rögírták a forrás környezetét. A tó állagának megvédése érdekében teljes geodéziai felmérést is végzünk. Vizsgáljuk az áramlási mechanizmust, sőt egy különleges készülékkel, helikopterről hőfénypépet készítünk a tó felületéről. A filmpen a víz hőmérséklet változásainak megfelelően sötétebb és világosabb foltok keletkeznek, s ennek alapján világosan megállapíthatjuk az adott hőmérsékletet.

A könnyűbúvárok különben gyűjtő munkát is végeznek. Régi fém és agyagkorsók, edényeket hoztak már a

felszínre a kőzetmintákkal együtt. Ugyanakkor vizsgálják a fürdőövezet oszlopainak műszaki állapotát is. Több mint 150 éve verték a tó fenekére azt a 300 borovi vörösfenyő oszlopot, amely még ma is tartja a jellegzetes törnyos hévízi fürdőövezet. A tervek szerint az elkövetkező években új „felépítmény” kerül a tóra, mintegy 50 millió forintos költséggel, s mint a búvárok megállapították, az oszlopok ellenálltak az idő és a víz erejének; s elbirják még az új épületek is.